

De Privy Garden: Nederlandse invloeden op Engelse tuinen. Fotografie: Jim Linwood

NEDERLANDSE TUINARCHITECTUUR AL EEUWEN INSPIREEREND

thema
nederland
inspireert

In het recent uitgekomen boek van de Duitse auteur Kerstin Walter, 'Gartendesigner - Stilvolle Gärten der besten Planer Europas', komen tussen coryfeeën uit vele landen ook drie Nederlandse tuinontwerpers voor: Mien Ruys, Piet Oudolf en ondergetekende. Het laat zien dat we meetellen, iets wat al eeuwenlang het geval is.

Tekst: Arend Jan van der Horst

Inzichten verspreid

Een van de eerste boeken 'Den Nederlandtsen Hovenier' (1669) van Jan van der Groen beïnvloedde Prins Frederik Hendrik in de zeventiende eeuw. Via zijn veelal in Duitsland wonende adellijke dochters verspreidden zijn ontwerpideeën zich daar naartoe. Zij introduceerden in hun tuinen renaissancevormen met centrale middenas: een brede laan met Buxusparterres, op centrale kruisingen fonteinen, loofgangen langs de parterres en beelden met een vaak mythologische betekenis van Apollo, Diana en Mercurius.

Toen Willem III, stadhouder van de Nederlanden en koning van Engeland en Ierland, tussen 1689 en 1691 in Hampton Court in Londen zijn tuinwensen concreetiseerde, bracht hij de ideeën opgedaan in zijn vele Nederlandse tuinen met zich mee. Zo ontstond de Privy Garden, een kleine ommuurde tuin met bloembedden, gras en hoogteverschillen, die onlangs is gerestaureerd met behulp van Nederlandse vaklieden. In 1701 werd 'gazon coupé' aangelegd; in gras uitgespaarde figuren.

Samen met Kitty de Smit-Kremer, bestuurslid van de Nederlandse Tuinenstichting, schreef ik in 1988 het boek '300 jaar na de troonsbestijging van Willem III in Engeland', over de wederzijdse beïnvloeding tussen Engeland en Nederland op het gebied van tuinstijlen. De Nederlandse invloed bestond

onder meer uit de aanleg van tuinen die sterk lijken op de tuinen van Paleis het Loo; parterres met *Buxus*, fonteinen in bassins, cascades en veel lanen. Queen Mary's verzamelingen van bijzondere planten maakten de bouw van kassen noodzakelijk. Nederland werd een uitvoerland van lindebomen, hultst en *Taxus*.

In heel Engeland en Ierland vond de *Dutch Garden style* navolging en gelukkig zijn nog vele voorbeelden bewaard gebleven, die men kan bezoeken. Er is nog veel te zien in Engeland en Ierland van deze tuinen in de stijl van Willem III. Ik bezocht ze samen met de Garden History Society en auteurs en tuinexperts van beide landen.

Eeuwen later exporteren we opnieuw belangrijke Nederlandse tuinideeën, in de vorm van de Dutch Wave, weer beroemd, zo een traditie van planten en vormgevoel doorgevend die al veel inspirerends heeft voortgebracht.